

Serż Minskiewicz

DOI: 10.15290/bb.2019.11.07

Narodowa Akademia Nauk Białorusi

Mińsk

<https://orcid.org/0000-0002-6185-0936>

Санет Адама Міцкевіча “Данаіды”: загадка для перакладчыкаў

Перадапошні XXI санет Адама Міцкевіча з адэскага цыклу названы паводле прыналежага імя 50-ці дачок старажытнагрэчаскага цара Аргаса Даная. Згодна міфу даўняй Элады яны забілі сваіх мужоў у дзень шлюбу. Нягледзячы на тое, што мужчыны хацелі сілай узяць дачок цара ў жонкі, Данаід пасля іх смерці ў Аідзе пакаралі – прымусілі напаўняць вадою бочку без дна. Гэта стала сімвалам бясконцай бескарыснай працы, адсюль пайшоў выраз “бочка Данаід”. Аднак Адам Міцкевіч міф пераасэнсоўвае. У яго творы Данаіды – вобраз свецкіх какетак, а іх “бяздонная бочка” – гэта іх бязмежная хцівасць, прага да славы, багацця, панавання над іншымі людзьмі.

XXI
DANAIDY

Plci piękna! Gdzie wiek złoty? gdy za polne kwiaty,
Za haftowane kłosem majowe sukienki,
Kupowano panińskie serduszka i wdzięki,
Gdy do lubej gołębia posyłano w swaty?

Dzisiaj wieki są tańsze, a droższe zapłaty.
Ta, której złoto daje, prosi o piosenki;
Ta, której serce daje, żądała mej ręki;
Ta, którą opiewałem, pyta, czym bogaty.

Danaidy! Rzuciłem w bezdeń waszej chęci
Dary, pieśni i we łzach roztopioną duszę:
Dziś, z hojnego jam skapy, z czulego szyderca.

A choć mię dotąd jeszcze nadobna twarz neçi,
Choć jeszcze was opiewać i obdarzać muszę,
Lecz dawniej wszystko dałbym, dziś wszystko – prócz serca¹.

У санеце ёсць супрацьпастаўленне – тэза і антытэза – “век залаты” (*wiek złoty*) і “век цяперашні” (*dzisiaj wieki...*). У “веку залатым” – каханне было шчырым, бескарыслівым, адкрытым, пачуцёвым. У “веку цяперашнім” яно замяняецца фліртам, што ўзнікае на глебе меркантилізму і разліку, яго мэта дасягненне выгады. Але “век залаты” – гэта таксама толькі метафара. З аднаго боку, гэта легендарны час усеагульнай справядлівасці, дабрыві і ўзаемапавагі чалавека да чалавека, а з іншага – гэта біяграфічны перыяд лірычнага героя, калі ўсё здавалася простым, праўдзівым, захапляльным. Тут намёк на далёкую і мінулую Літву-Беларусь. А “век сучасны, век таннейшы” – цяперашняя салонная Расія, адлюстраваная ў другой палове адэскага цыклу санетаў. Можна быць, у тагачаснай Літве было ўсё найўна, але не было найгранасці, двудушша, гульні ў пачуцці. У санеце “Данаіды” супастаўляюцца два каханні лірычнага героя – каханне да літоўскай Ляўры – бескампраміснае, парыўнае, і каханне/закаханасць да свецкай інтрыганткі, каля дома якой стаіць чарга залётнікаў-візіцёраў. У санеце падаецца спроба аналізу пачуццяў, якія нараджаліся ў маладых людзей у “залатым веку” і ў “веку цяперашнім”, а таксама ацэнка сваіх найўных аблудаў, свайго “раздавання сэрца”. У радках адчуваюцца ўсмешка, іронія і сарказм. І ўсё-ткі ў замку санета лірычны герой, узнёслы паэт, не можа цалкам аддацца рацыянальнаму ўспрымання чалавечых адносін, ён прызнаецца, што ў будучым таксам будзе “апяваць” і “абдорваць” прыгажосць Данаідаў. Але цяпер – нікому не аддасць найкаштоўнейшае, што ён мае – “сэрца”, а гэта значыць – найчысцейшыя, народжаныя ў парыве, спантанна, без уздзеяння думкі і розуму – пачуцці.

Санет займае важнае месца ў цыкле, стаіць напрыканцы, калі абстрагаваны поглядам лірычны герой азірае былое – даўнейшае і нядаўняе. Таму перакладчыку важна захаваць, альбо, прынамсі, знайсці адэкватныя аналагі аўтарскім метафарам.

Існуе два пераклады гэтага санета на беларускую мову. Першы з’явіўся ў сярэдзіне ХХ ст., яго зрабіў Язэп Семяжон:

¹ A. Mickiewicz, *Sonety*, Mińsk 1998, s. 62.

XXI
ДАНАІДЫ

Жанчыны, дзе ён, век той залаты,
Калі за кветку, пояс вытыканы,
Куплялі сэрца і любоў каханай,
А заручалі з ёй яго сваты?

Усё змянілася: стаў апантаны
Наш век і выкуп наш; каторай ты
Даеш чырвонцы, – мала, дай раманы,
Сябе ўсяго, тады толькі лады.

О Данаіды! Ў бездань вашай прагі
Шпурляў я ўсё, як мот пустагаловы, –
Плён музы, слёзы сэрца і тугу.

Цяпер я паскупеў, набраўся больш развагі,
І хоць яшчэ задарваць вас гатовы,
Але аддаць вам сэрца – не змагу².

У канцы дзевяностых гадоў XX ст. з-пад пяра Уладзіміра Мархеля паўстаў яшчэ адзін пераклад гэтага санета:

XXI
ДАНАІДЫ

Жанчыны! Дзе век залаты, калі за шаты,
Сукенкі, што маёвай кветкай гафтаваны,
Купіць маглі і прыгажосць і сэрца панны,
Калі да любай слалі голуба ў сваты?

Цяпер век патанеў, ды даражэюць платы:
Я золата даю – ёй песні пажаданы,
Я сэрца аддаю – ды там рука чакана,
А мной апетая пытае, ці багаты.

О, Данаіды! Ў бездань вашага хацэння
Кідаў дары я, песні і душу ў слязіне,
Цяпер я стаў скупы, знячулы паняверца.

Прыгожы твар дагэтуль мне нясе натхненне,
І я задорваць вас і апяваць павінен, –
Я ўсё даваў і дам, ды толькі ўжо не сэрца³.

² А. Міцкевіч, *Вершы і паэмы*, Мінск 2000, с. 151.

³ А. Mickiewicz, *Sonety*, s. 63.

Ужо ў другім радку арыгінальнага санета ёсць загадка, якая вядзе да значнай разбежкі інтэрпрэтацый у перакладных тэкстах. У санеце Міцкевіча чытаем:

Gdzie wiek złoty? gdy za **polne kwiaty**,
Za **haftowane kłosem majowe sukienki**,
Kupowano panieńskie serduszka i wdzięki...⁴

Дзе век залаты? Калі за **палявыя кветкі**,
За **гафтаваныя коласам маёвыя сукенкі**
Куплялі паненскія сэрцайкі і прыгажосць...
(падраджоўны пераклад – аўтара артыкула)

Складанасці віклікала фраза: *гафтаваныя коласам маёвыя сукенкі*. З першага погляду – нічога таямнічага ў гэтых словах няма – уяўляюцца сукенкі, вышытыя коласам, а значыць светлай ніткай, можа нават пазалачонай. Маёвая сукенка – мабыць – вясновая. У варыянце Уладзіміра Мархеля – “сукенкі” нагэтулькі значны вобраз, што нават праз шчыльнасць санетнага радка і строгай вершаванай формы, перакладчык ахвяраваў палявымі кветкамі, пакінуў толькі “шаты, сукенкі”:

Дзе век залаты, калі за **шаты**,
Сукенкі, што маёвай кветкай гафтаваны,
Купіць маглі і прыгажосць і сэрца панны...⁵

Заўважна, што “сукенкі” ў гэтым варыянце гафтаваныя “маёвай кветкай”, а не “коласам”. У прынце, вышытая кветка – распаўсюджаны арнамент на ўрачыстым адзенні дзяўчат. Перакладчык перадаў візуальны план жаночага беларускага строя, а не рэаліі з арыгінальнага твора – прапанаваў зразумелы аналаг аўтарскага вобраза для беларускага тэксту.

А вось Язэп Сямязон пайшоў іншым шляхам.

...дзе ён, век той залаты,
Калі за **кветку, пояс вытыканы**,
Куплялі сэрца і любоў каханай...⁶

⁴ Тамсама, с. 62.

⁵ Тамсама, с. 63.

⁶ А. Міцкевіч, *Вершы і паэмы*, с. 251.

Перакладчык у гэтым выпадку захаваў “кветку” і ў адзін сэнсавы шэраг да яе паставіў, не “сукенку”, як і ў арыгінале, а “пояс вытыканы”. Наогул, калі быць дакладным, то ў санете Міцкевіча згадваюцца “палявыя кветкі”, што па-беларуску можна азначыць адным словам – “краскі”.

Такое розначытанне перакладчыкаў гэтага фрагмента прымушае спыніць на ім увагу. Звернемся да перакладу гэтага санета на рускую мову, які зрабіў Вільгельм Левік:

Где золотой тот век, не ведавший печали,
Когда дарили вы, красавицы, привет
За **праздничный наряд**, за **полевой букет**...⁷

Як мы бачым, тут паўстае ўжо “святочны ўбор”. Насамрэч, выглядае даволі дзіўна, што Адам Міцкевіч у адзін шэраг падарункаў разам з палявымі кветкамі паставіў святочнае ўбранне. Бо ў першым катрэне апісваецца бескарыслівае каханне “залатога веку”, якое можна было “купіць” за простую палявую кветку, і яно супрацьпастаўляецца, як мы казалі вышэй, падобнаму да пачуцця флірту, які “купляецца” за золата, багацце і выслаўленне. “Гафтаваныя залатым коласам сукенкі”, відавочна, даволі дарагі падарунак і, скажам, незвычайны, бо маладыя дзяўчаты самі выбіраюць сабе сукенкі на святы. Таму такое спалучэнне “палявая кветка” і “дарагі вышыты ўбор”, як прыкметы “залатога, чыстасардэчнага, веку” не зусім лагічнае. Гэта заўважыў расійскі паэт і перакладчык XIX ст., малодшы равеснік Адама Міцкевіча Уладзімір Бенедыктаў. У яго перакладзе чытаем:

Прекрасный пол! О где ты, век златой? О где вы,
Дни чудные, когда за **полевой цветок**,
За **ленту алую** – сдавалось сердце девы...⁸

Тут мы бачым усяго толькі адну “пунсовую стужку”. Уладзімір Бенедыктаў як бы выраўноўвае за аўтара каштоўнасную вартасць прапанаваных панначкам-дзяўчатам падарункаў – ён да “краскі” далучае “стужку”, а не “дарагую вышытую сукенку”.

⁷ А. Мицкевич, *Данаиды*, [online], <http://stihi.home-task.com/adam-mickevich-dana-idy>, [доступ: 31.08.2019].

⁸ А. Мицкевич, *Данаиды*, [online], http://az.lib.ru/m/mickewich_a/text_1829_sonety.shtml, [доступ: 31.08.2019].

Цікавую версію прачытання гэтага фрагмента прапанавала беларускі літаратуразнавец і перакладчык Марыя Мартысевіч. Каментуючы пачатак Міцкевічавага санета “Данаіды”, у лісце да аўтара артыкула яна напісала: “Наконт “маёвых сукенак”, гэта можа быць адсылка да ўбораў паненак на філамацкіх маёўках. У Віленскім універсітэце Зялёныя Святкі былі галоўнай падзеяй года і горада, збіралася ўся гарадская эліта, гэта былі шматлюдныя вясёлыя фэсты... Вышыўка коласам можа атаясамлівацца з фальклорнай сімволікай Зялёнага тыдня – русалак, як вядома, вадзілі ў жыццё”. Марыя Мартысевіч прывяла яшчэ адну важную заўвагу, што, магчыма, у санеце маецца на ўвазе старажытнае перакананне, што не хлопцы дораць “краскі” і “сукенкі” дзяўчатам, а наадварот дзяўчаты самі адзяваюць вянкi і святочныя ўбранні, і за гэта хлопцы, зачараваўшыся, дабіваюцца кахання дзяўчат, а потым, як мы чытаем у чацвёртым радку санета:

do lubej gołębia posyłano w swaty⁹

– прапануюць выйсці замуж, “высылаючы голуба замест свата”.

Сапраўды, такая інтэрпрэтацыя, пэўна, вельмі набліжана да апісанай аўтарам карціны. І ўсё-ткі відавочна намеранае выкарыстанне ў арыгінале слова “куплялі” (*kupowano*), а не, напрыклад, “заваёўвалі”, “дабіваліся”, і сама форма санета – супрацьпастаўленне тэзы і антытэзы – “бескарыслівага” і “меркантыльнага”, “шчырага” і “двудушнага” наводзіць на думку, што “краскі” разам з “сукенкамі”, якія некаштоўныя і нецікавыя для салонных дам (Данаідаў) – проціпастаўлены “золату, багаццю і выслаўленню ў спевах”. Таму застаецца вялікая верагоднасць, як і ўспрынялі гэтыя радкі перакладчыкі, што “краскі” і “сукенкі” ўручаюць дзяўчатам менавіта іх кахання.

Сімтаматычным у дадзеным выпадку будзе пераклад на французскую мову санета “Данаіды”, які зрабіў славіст Рожэ Легра (Roger Legras):

Beau sexe! Où l'âge d'or est-il? **Des fleurs des champs**
Une robe vert clair des épis parsement :
 Ton coeur, ton charme étaient acquis à ce barème...¹⁰

⁹ A. Mickiewicz, *Sonety*, s. 63.

¹⁰ A. Mickiewicz, *Sonnets de Crimée suivie de Sonnets d'amour*, Lausanne 2000, p. 99.

Даслоўна гэтыя радкі гучаць наступным чынам:

Прыгожы пол! Дзе век залаты? **Палявыя кветкі,**
Светла-зялёная сукенка, вытканая коласам:
 Такой цаной былі куплены (набытыя) ваша сэрца і абаянне.

Што гэта за светла-зялёная сукенка, вытканая коласам? Існуе вядомы лубок XIX ст., дзе выяўлена святкаванне Зялёных святак (Русальнага тыдня). Там на дзяўчатах сапраўды зялёныя сукенкі. Але адносіцца гэты лубок да расійскага варыянта свята – Сёміка, і песня пад лубком надрукавана руская. У Беларусі дзяўчаты традыцыйна адзяваліся ў белыя сукенкі, вышытыя чырвоным арнамантам, што падкрэсліў у сваім перакладзе Уладзімір Мархель. Аднак, беручы пад увагу маёўкі, пра якія згадала Марыя Мартысевіч, мы можам адзначыць іншае – на Зялёных святкі альбо Сёмуху – беларусы неслі ў царкву палявыя кветкі і галінкі бярозы з пупышкамі і лісткамі. “Яны сімвалізавалі росквіт прыроды. Гэтыя галінкі называлі “май” і захоўвалі іх да Івана Купала, і потым спальвалі ў купальскім вогнішчы”¹¹.

Вышэй адзначанае наводзіць на думку, што прыметнік *majowy* (*маёвы*) можа азначаць не толькі “майскі”, “вясновы”, ці “зялёны, пакрыты зелянінай” (паводле слоўніка польскай мовы В. Дарашэўскага: *2. daw. “zielony, pokryty zielenią”*¹²), але яшчэ ён адносіцца да “галін”, “дрэўцаў” (“*ścięte zielone gałazki ci drzewka; zieleni*”¹³).

Значыць, Міцкевічаў выраз *majowe sukienki* (*маёвыя сукенкі*) можна ўспрымаць як сукупны вобраз – “вясновыя”, “зялёныя” і “галінкавыя” сукенкі. І нездарма ў арыгінальным тэксе слова “сукенкі” стаіць у множным ліку і, відавочна, з’яўляецца пэўнай метафарай. Прычым гэта слова падабранае пад рыфму. Форма санета патрабавала ад паэта знайсці чатыры зарыфмаваных словы, таму для захавання сэнсу, ён мог выкарыстаць прыём метафарычнага іншасказання.

Таму можна дапусціць, што ў дадзеным выпадку ўжываецца пераноснае значэнне слова “сукенка”. Зноў звернемся да слоўніка польскай мовы В. Дарашэўскага, у ім падаецца: “сукенка, пераноснае: павалока,

¹¹ *Летние народные праздники Беларуси, Троица (Семуха)*, [online] <http://alexeydarid.blogspot.com>, [доступ: 01.09.2019].

¹² *Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego*, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/majowy;5448888.html>, [доступ: 01.09.2019].

¹³ *Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego*, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/maj;5448824.html>, [доступ: 01.09.2019].

пакрыццё, акрыццё, покрыва (*sukienka, przen. "powioka, pokrycie, okrycie, okrywa"*¹⁴).

А што можа быць галінкавымі сукенкамі-пакрыццём? Узнікае здагадка, што гэта – лісце. Сапраўды, раўназначныя “краскам”, пастаўленыя ў адзін лагічны шэраг (простых але каштоўных падарункаў), могуць быць не сукенкі, у значэнні адзенне дзяўчат, а сукенкі дрэўцаў, то-бок зялёныя лісткі. А тое, што такая расшыфроўка гэтай метафары даволі верагодная, падказвае цытата з аповесці “Ярына” Ю.І. Крашэўскага, прыведзеная ў тым жа слоўніку В. Дарашэўскага ў якасці прыкладу пераноснага значэння слова “сукенка”:

... suche bezkształtne drzewa oblekają **sukienki** zielone...¹⁵

...сухія бясформенныя дрэвы апранаюць зялёныя **сукенкі**...

(падрадкоўны пераклад аўтара артыкула)

Важна адзначыць, што Юзэф Ігнацы Крашэўскі ў абзацы, з якога ўзятыя гэтыя словы, апісвае вясновае адраджэнне дрэваў – як раптоўнае з’яўленне на іх лісця радуе зрок чалавека.

А чым жа такі каштоўны лісток дрэва, які здаецца зусім нікчэмным для салонных Данаід? Рэч у тым, што лісткі, асабліва лісткі ліпы, падобныя да сэрца, у часы рамантызму закаханыя разрывалі на дзве паловы і кожную палову высушвалі і захоўвалі сябе на памяць, каб пры новай сустрэчы абедзве паловы скласці. Напрыклад, падобнае апісана ў VI частцы паэмы «Дзяды» Міцкевіча. Густаў апавядае, як прыходзіць у альтанку і знаходзіць там палову свайго лістка, які пакінула яго каханая. Ён нават размаўляе з ім, як са старым сябрам:

G u s t a w

Oparłem się o drzewo, wtem na końcu ławki
Widzę bukiety, trawkę, listek pośród trawki,
Tenże sam listek, listka mojego połowa,

(*dobywa listek*)

Który mi przypomina ostatnie: bądź zdrowa!
To mój dawny przyjaciel, czulem go powitał,
Długo z nim rozmawiałem i o wszystko pytał:

¹⁴ *Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego*, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/sukienka;5502283.html>, [доступ: 01.09.2019].

¹⁵ Тамсама, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/sukienka;5502283.html>, [доступ: 01.09.2019].

Jak ona rano wstaje? Czym się bawi z rana?
 Jaką piosnkę najczęściej gra u fortepiana?
 Do jakiego wybiega na przechadzkę zdroju,
 W jakim najczęściej lubi bawić się pokoju?..¹⁶

Г у с т а ў

Стаміўся і ў альтанцы я прысеў на лаўку,
 На ёй букецік і лісточак па-над траўкай –
 Маленькі той лісток, лістка майго палова.

(дастае лісток)

Апошнія напамніў словы: “Будзь здарова!”
 Мой даўні сябар, вось ізноў з табой спаткаўся.
 Час доўгі з ім я размаўляў, пра ўсё пытаўся:
 Ці прачынаецца яна не вельмі рана?
 Якія п’есы грае на фартэпіяна?
 Якою на прагулцы цешыцца крыніцай?
 Дзе любіць сумаваць яна, дзе весяліцца?..¹⁷

(пераклад аўтара артыкула)

У гэтым фрагменце мы бачым і букет красак і лісток – фактычна набор вобразаў такі самы, як і ў санеце “Данаіды”, што яшчэ раз пацвярджае, што “залаты век” – гэта век маладосці лірычнага героя, век першага кахання. Магчыма, слова “век” (стагоддзе, эпоха) у гэтым кантэксце каламбурна суадносіцца з “узростам” чалавека.

Аднак паўстае пытаньне – а што ж такое *haftowane klosem* (гафтаванае, вышытае коласам)?

Разважаючы над гэтай загадкай, нам давялося папросту ўзяць у рукі лісток ліпы... Хоць, у прынцыпе, можна глянуць на любы ліст дрэва. Лісцевыя прожылкі візуальна ўтвараюць карціну, нібыта зялёная тканка лістка сапраўды гафтаваная залатым коласам. Такім чынам, метафара Адама Міцкевіча *haftowane klosem majowe sukienki* з пэўнай верагоднасцю можа азначаць: *гафтаваныя коласам зялёныя лісты дрэўцаў*.

І тады вобразны шэраг – “краскі”, “лісткі” і “голуб” (замест карэты са сватамі) – становіцца лагічным і зразумелым: “краска” – сімвал захаплення ад першай сустрэчы, “ліст дрэва”, падзелены напалам, – прызнанне ў каханні і вернасці, а “голуб” – надзея на шчаслівы шлюб.

Разважаючы такім чынам, мы зрабілі свой варыянт беларускамоўнага ўзнаўлення XXI адэскага санета Адама Міцкевіча:

¹⁶ A. Mickiewicz, *Dziady*, Minsk, 1999, t 1, c. 146, 148.

¹⁷ Тамсама, с. 147, 149.

XXI
ДАНАІДЫ

О, пекная палова! Дзе ж век залаты?
Калі куплялі сэрцы й чараванне дзеваў
За краскі, за калоссем вышыты ўбор дрэваў,
Калі каханай слалі голуба ў сваты.

Цяпер таннейшы век, а кошт ва ўсім круты.
Той золата даю – не! – пажадала спеваў;
Той сэрца даў – руку ўзяць не таіць спадзеваў;
Апеў якую – шэпча: «Ці заможны ты?»

Кідаў вам, Данаіды, ў бездань хцівых мараў
Дар, спеў, растопленую – у слязах – душу,
Цяпер я для спагады й шчодрасці – блюзнерца,

Хоць і дагэтуль вабіць пекнасць вашых твараў,
Хоць і цяпер мой дар і спеў прыняць прашу;
Раней вам даў бы ўсё, і дам цяпер – проч сэрца.

Кожны пераклад – гэта адно з набліжэнняў да арыгінала, у ім захоўваюцца гіпотэзы, версіі, расследаванні, якія неабходна было прапрацаваць і правесці перакладчыку. Іх праявы ў прадстаўленых публіцы перастварэннях утвараюць і ўзбагачаюць нацыянальны дыскурс перакладной літаратуры.

L I T E R A T U R A

Letnije narodnyje prazdniki Belarusi, Troica (Siomucha), [online], <http://alexeydarid.blogspot.com>, [доступ: 01.09.2019] [*Летние народные праздники Беларуси, Троица (Семуха)*], [online], <http://alexeydarid.blogspot.com>, [доступ: 01.09.2019]].

Mickiewicz A., *Danaidy*, [online], http://az.lib.ru/m/mickewich_a/text_1829_sonety.shtml, [доступ: 31.08.2019] [Мицкевич А., *Данаиды*], [online], http://az.lib.ru/m/mickewich_a/text_1829_sonety.shtml, [доступ: 31.08.2019]].

Mickiewicz A., *Danaidy*, [online], <http://stih.home-task.com/adam-mickevich-danaidy>, [доступ: 31.08.2019] [Мицкевич А., *Данаиды*], [online], <http://stih.home-task.com/adam-mickevich-danaidy>, [доступ: 31.08.2019]].

Mickiewicz A., *Dziady*, t 1, Mińsk 1999.

Mickiewicz A., *Sonnets de Crimée suivie de Sonnets d'amour*, Lausanne 2000.

Mickiewicz A., *Sonety*, Mińsk 1998.

Mickiewicz A., *Veršy i paemy*, Mińsk 2000. [Мицкевич А., *Вершы і паэмы*, Мінск 2000]].

Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/maj;5448824.html>, [доступ: 01.09.2019].

Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/majowu;5448888.html>, [доступ: 01.09.2019].

Słownik języka polskiego pod red. W. Doroszewskiego, [online], <https://sjp.pwn.pl/doroszewski/sukienka;5502283.html>, [доступ: 01.09.2019].

S U M M A R Y

THE SONNET “DANAÏDES” BY ADAM MICKIEWICZ: THE PUZZLE FOR TRANSLATORS

The author of the article discusses Adam Mickiewicz’s 21st sonnet of the Crimean cycle in the context of difficulties in literary translation. He has conducted a comparative analysis of translations of this sonnet into Belarusian, Russian and French. Attention is drawn to the differences in the interpretation of the beginning of this sonnet in the texts of every presented translators. Several versions of the perception of Mickiewicz’s metaphor “May dresses with spikelets embroidery” have been presented. Additionally, a new version of the translation of the sonnet into the Belarusian language has been offered.

Key words: sonnet, lyrical subject, author, translation, analogue, metaphor, Mickiewicz.